

Національна академія педагогічних наук України

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих

Методичні вказівки

для підготовки до практичних занять з дисципліни

«Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні» (німецька)

для здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія» «Психологія праці та психологічний супровід освіти дорослих»

Укладач: кандидат філологічних наук, старший дослідник, старший науковий співробітник відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих М.М. Марусинець

Київ-2018

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема: Kommunikation in der Wissenschaft und Deutsch als Wissenschaftssprache. Спілкування у науково-професійному і міжособистісному спрямуванні та німецька як мова науки.

Питання для обговорення:

1. Оперувати основними термінами та поняттями дисципліни.
2. Аналізувати тексти, базуючись на лінгвокраїнознавчих та психологічних знаннях, набутих у результаті навчальної дисципліни.
3. Оволодіти знаннями про національно-культурні особливості мовленнєвої поведінки носіїв мови: їх звичаїв, етикету, соціальних стереотипів, історії та культури, а також способів використання цих знань в процесі спілкування та у науці.

Література

1. Ніколаєва С. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2010. № 2. С. 11–17.
2. Ніколаєнко І. Міжкультурна комунікація і мова. URL: rusnauka/13.DNI_2007/Philologia/21224.doc.htm.
3. Першукова О. Інтеграція сучасних підходів до навчання іноземних мов у країнах Європи. Іноземні мови в навчальних закладах. 2009. № 1. С. 37–46.
4. Ammon, Ulrich (2015): Die Stellung der deutschen Sprache in der Welt. Berlin: De Gruyter. Search in Google Scholar
5. Casper-Hehne, Hiltraud; Ehlich, Konrad (Hrsg.) (2004): Kommunikation in der Wissenschaft. Regensburg: Fachverband Deutsch als Fremdsprache. Search in Google Scholar
6. Goethe-Institut (GI); Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD); Institut für Deutsche Sprache (IDS) (Hrsg.) (2013): Deutsch in den Wissenschaften. Beiträge zu Status und Perspektiven der Wissenschaftssprache Deutsch. München: Klett-Langenscheidt. Search in Google Schola
7. Günthner, Susanne (2016): „Kulturwissenschaftliche Orientierung in der Gesprächsforschung“. In: Jäger, Ludwig u. a. (Hrsg.): Sprache – Kultur – Kommunikation / Language – Culture – Communication. Ein internationales Handbuch zu Linguistik als Kulturwissenschaft / An International Handbook of Linguistics as Cultural Study. Berlin, New York: De Gruyter, 809–817. Search in Google Scholar
8. Weidemann, Doris (2007): „Wissenschaft und Forschung“. In: Straub, Jürgen; Weidemann, Arne; Weidemann, Doris (Hrsg.): Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz. Grundbegriffe – Theorien – Anwendungsfelder. Stuttgart: J. B. Metzler, 667–678. Search in Google Scholar.

Круглий стіл

Тема: «Die Macht der wissenschaftlichen Sprache»

Методичні рекомендації до виконання практичних завдань:

Завдання 1. Ознайомлення з німецькомовною літературою за науковим напрямом.

Завдання 2. Підвищувати власний професійний рівень з німецької мови.

Завдання 3. Підготувати тези доповіді з проблеми дослідження за

структурою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2

Тема: Ukrainische Nachwuchsforscher in Deutschland und ihre Diskussionen über Sprachen und Kommunikation in Wissenschaft und Institutionen. Українські дослідники в Німеччині та їх дискусії про мови та спілкування в науці та установах.

Питання для обговорення:

1. Висловлювати власну думку про ті чи інші події, що відбуваються у країні, мова якої вивчається.
2. Пояснити психологічні аспекти та їх врахування у наукових дослідженнях.
3. Вести бесіду та висловлювати власну думку щодо певних досліджень з психології у німецькомовних країнах.

Література

1. Ніколаєва С. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2010. № 2. С. 11–17.
2. Ніколаєнко І. Міжкультурна комунікація і мова. URL: rusnauka/13.DNI_2007/Philologia/21224.doc.htm.
3. Першукова О. Інтеграція сучасних підходів до навчання іноземних мов у країнах Європи. Іноземні мови в навчальних закладах. 2009. № 1. С. 37–46.
4. Ammon, Ulrich (2015): Die Stellung der deutschen Sprache in der Welt. Berlin: De Gruyter. Search in Google Scholar
5. Casper-Hehne, Hiltraud; Ehlich, Konrad (Hrsg.) (2004): Kommunikation in der Wissenschaft. Regensburg: Fachverband Deutsch als Fremdsprache. Search in Google Scholar
6. Goethe-Institut (GI); Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD); Institut für Deutsche Sprache (IDS) (Hrsg.) (2013): Deutsch in den Wissenschaften. Beiträge zu Status und Perspektiven der Wissenschaftssprache Deutsch. München: Klett-Langenscheidt. Search in Google Schola
7. Günthner, Susanne (2016): „Kulturwissenschaftliche Orientierung in der Gesprächsforschung“. In: Jäger, Ludwig u. a. (Hrsg.): Sprache – Kultur – Kommunikation / Language – Culture – Communication. Ein internationales Handbuch zu Linguistik als Kulturwissenschaft / An International Handbook of Linguistics as Cultural Study. Berlin, New York: De Gruyter, 809–817. Search in Google Scholar
8. Weidemann, Doris (2007): „Wissenschaft und Forschung“. In: Straub, Jürgen; Weidemann, Arne; Weidemann, Doris (Hrsg.): Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz. Grundbegriffe – Theorien – Anwendungsfelder. Stuttgart: J. B. Metzler, 667–678. Search in Google Scholar.

Наукова дискусія

Тема: «Kommunikation in der Aus- und Weiterbildung»

Методичні рекомендації до виконання практичних завдань:

Завдання 1. Ознайомлення з німецькомовною літературою за науковим

напрямом.

Завдання 2. Підвищувати власний професійний рівень з німецької мови.

Завдання 3. Підготувати тези доповіді з проблеми дослідження за структурою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3

Тема: Thematisierung von Sprachen in wissenschaftlicher und institutioneller Kommunikation. Німецька мова в академічному та інституційному спілкуванні.

Питання для обговорення:

1. Особливості діалектів німецької мови та академічний рівень для наукового використання та професійного спілкування.
2. Здійснювати професійний та автентичний переклад текстів, які містять наукові психолінгвістичні маркери.
3. Володіти різними формами мовної комунікації в різних сферах комунікації. Використовувати закони риторики в професійній діяльності.

Література

1. Ніколаєва С. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2010. № 2. С. 11–17.
2. Ніколаєнко І. Міжкультурна комунікація і мова. URL: rusnauka/13.DNI_2007/Philologia/21224.doc.htm.
3. Першукова О. Інтеграція сучасних підходів до навчання іноземних мов у країнах Європи. Іноземні мови в навчальних закладах. 2009. № 1. С. 37–46.
4. Ammon, Ulrich (2015): Die Stellung der deutschen Sprache in der Welt. Berlin: De Gruyter. Search in Google Scholar
5. Casper-Hehne, Hiltraud; Ehlich, Konrad (Hrsg.) (2004): Kommunikation in der Wissenschaft. Regensburg: Fachverband Deutsch als Fremdsprache. Search in Google Scholar
6. Goethe-Institut (GI); Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD); Institut für Deutsche Sprache (IDS) (Hrsg.) (2013): Deutsch in den Wissenschaften. Beiträge zu Status und Perspektiven der Wissenschaftssprache Deutsch. München: Klett-Langenscheidt. Search in Google Schola
7. Günthner, Susanne (2016): „Kulturwissenschaftliche Orientierung in der Gesprächsforschung“. In: Jäger, Ludwig u. a. (Hrsg.): Sprache – Kultur – Kommunikation / Language – Culture – Communication. Ein internationales Handbuch zu Linguistik als Kulturwissenschaft / An International Handbook of Linguistics as Cultural Study. Berlin, New York: De Gruyter, 809–817. Search in Google Scholar
8. Weidemann, Doris (2007): „Wissenschaft und Forschung“. In: Straub, Jürgen; Weidemann, Arne; Weidemann, Doris (Hrsg.): Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz. Grundbegriffe – Theorien – Anwendungsfelder. Stuttgart: J. B. Metzler, 667–678. Search in Google Scholar.

Тези доповіді

Тема: «Kommunizieren im Beruf. Fachwissenschaftliche und fachdidaktische Perspektiven»

Методичні рекомендації до виконання практичних завдань:

Завдання 1. Ознайомлення з німецькомовною літературою за науковим напрямом.

Завдання 2. Підвищувати власний професійний рівень з німецької мови.

Завдання 3. Підготувати тези доповіді з проблеми дослідження за структурою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4.

Тема: Sprachkompetenz und sprachliche Umgebung. Мовні навички та мовне середовище.

Питання для обговорення:

1. Здатність аналізувати та продукувати тексти стилістичної та наукової спрямованості проблеми дослідження.
2. Готовність до створення, редагування, написання і систематизації наукової доповіді та представлення її на міжнародній конференції.
3. Володіння навичками публічного мовлення, аргументації, ведення дискусії з проблеми дослідження.

Література

1. Ніколаєва С. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2010. № 2. С. 11–17.
2. Ніколаєнко І. Міжкультурна комунікація і мова. URL: rusnauka/13.DNI_2007/Philologia/21224.doc.htm.
3. Першукова О. Інтеграція сучасних підходів до навчання іноземних мов у країнах Європи. Іноземні мови в навчальних закладах. 2009. № 1. С. 37–46.
4. Ammon, Ulrich (2015): Die Stellung der deutschen Sprache in der Welt. Berlin: De Gruyter. Search in Google Scholar
5. Casper-Hehne, Hiltraud; Ehlich, Konrad (Hrsg.) (2004): Kommunikation in der Wissenschaft. Regensburg: Fachverband Deutsch als Fremdsprache. Search in Google Scholar
6. Goethe-Institut (GI); Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD); Institut für Deutsche Sprache (IDS) (Hrsg.) (2013): Deutsch in den Wissenschaften. Beiträge zu Status und Perspektiven der Wissenschaftssprache Deutsch. München: Klett-Langenscheidt. Search in Google Schola
7. Günthner, Susanne (2016): „Kulturwissenschaftliche Orientierung in der Gesprächsforschung“. In: Jäger, Ludwig u. a. (Hrsg.): Sprache – Kultur – Kommunikation / Language – Culture – Communication. Ein internationales Handbuch zu Linguistik als Kulturwissenschaft / An International Handbook of Linguistics as Cultural Study. Berlin, New York: De Gruyter, 809–817. Search in Google Scholar
8. Weidemann, Doris (2007): „Wissenschaft und Forschung“. In: Straub, Jürgen; Weidemann, Arne; Weidemann, Doris (Hrsg.): Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz.

Grundbegriffe – Theorien – Anwendungsfelder. Stuttgart: J. B. Metzler, 667–678. Search in Google Scholar.

Круглий стіл

Тема: «Professionelle Kommunikation in Gegenwart»

Методичні рекомендації до виконання практичних завдань:

Завдання 1. Ознайомлення з німецькомовною літературою за науковим напрямом.

Завдання 2. Підвищувати власний професійний рівень з німецької мови.

Завдання 3. Підготувати тези доповіді з проблеми дослідження за структурою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5.

Тема: Forschung und Sprachenlernen: Potenzial und Herausforderungen.
Дослідження та вивчення мови: потенціал та виклики

Питання для обговорення:

1. Комунікативні процеси у сучасному інформаційному суспільстві;
2. У межах комунікативних ситуацій вміти застосувати прагматичну та міжкультурну компетенції з німецької мови.
3. Інтегровано застосовувати мовні знання німецької мови у широкому спектрі комунікативних ситуацій приватного, громадського, наукового і професійного життя.

Література

1. Ніколаєва С. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2010. № 2. С. 11–17.
2. Ніколаєнко І. Міжкультурна комунікація і мова. URL: rusnauka/13.DNI_2007/Philologia/21224.doc.htm.
3. Першукова О. Інтеграція сучасних підходів до навчання іноземних мов у країнах Європи. Іноземні мови в навчальних закладах. 2009. № 1. С. 37–46.
4. Ammon, Ulrich (2015): Die Stellung der deutschen Sprache in der Welt. Berlin: De Gruyter. Search in Google Scholar
5. Casper-Hehne, Hiltraud; Ehlich, Konrad (Hrsg.) (2004): Kommunikation in der Wissenschaft. Regensburg: Fachverband Deutsch als Fremdsprache. Search in Google Scholar
6. Goethe-Institut (GI); Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD); Institut für Deutsche Sprache (IDS) (Hrsg.) (2013): Deutsch in den Wissenschaften. Beiträge zu Status und Perspektiven der Wissenschaftssprache Deutsch. München: Klett-Langenscheidt. Search in Google Schola
7. Günthner, Susanne (2016): „Kulturwissenschaftliche Orientierung in der Gesprächsforschung“. In: Jäger, Ludwig u. a. (Hrsg.): Sprache – Kultur – Kommunikation / Language – Culture – Communication. Ein internationales Handbuch zu Linguistik als Kulturwissenschaft / An International Handbook of Linguistics as Cultural Study. Berlin, New York: De Gruyter, 809–817. Search in Google Scholar
8. Weidemann, Doris (2007): „Wissenschaft und Forschung“. In: Straub, Jürgen; Weidemann, Arne; Weidemann, Doris (Hrsg.): Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz.

Наукова дискусія

Тема: «Immigration und Arbeitsmarkt in Deutschland unter Sprach-Theoretischen Bedingungen»

Методичні рекомендації до виконання практичних завдань:

Завдання 1. Ознайомлення з німецькомовною літературою за науковим напрямом.

Завдання 2. Підвищувати власний професійний рівень з німецької мови.

Завдання 3. Підготувати тези доповіді з проблеми дослідження за структурою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

Тема: Anwendung und Bedeutung der deutschen Sprache für Forschung, Alltagsleben und Zukunftsperspektive. Застосування та значення німецької мови для досліджень, повсякденного життя та перспективи в науці

Питання для обговорення:

1. Здатність застосовувати у професійній сфері ґрунтовні знання психологічної літературної спадщини німецькомовних країн, безперервного зв'язку сучасних досліджень.
2. Вміти застосовувати у професійній сфері ґрунтовні знання з формування і розвитку науки в німецькомовних країнах у контексті сучасного глобалізованого світу.
3. Уміння використовувати у професійній діяльності знання культурних і мовних зв'язків України з німецькомовними країнами.

Література

1. Ніколаєва С. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2010. № 2. С. 11–17.
2. Ніколаєнко І. Міжкультурна комунікація і мова. URL: rusnauka/13.DNI_2007/Philologia/21224.doc.htm.
3. Першукова О. Інтеграція сучасних підходів до навчання іноземних мов у країнах Європи. Іноземні мови в навчальних закладах. 2009. № 1. С. 37–46.
4. Ammon, Ulrich (2015): Die Stellung der deutschen Sprache in der Welt. Berlin: De Gruyter. Search in Google Scholar
5. Casper-Hehne, Hiltraud; Ehlich, Konrad (Hrsg.) (2004): Kommunikation in der Wissenschaft. Regensburg: Fachverband Deutsch als Fremdsprache. Search in Google Scholar
6. Goethe-Institut (GI); Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD); Institut für Deutsche Sprache (IDS) (Hrsg.) (2013): Deutsch in den Wissenschaften. Beiträge zu Status und Perspektiven der Wissenschaftssprache Deutsch. München: Klett-Langenscheidt. Search in Google Schola
7. Günthner, Susanne (2016): „Kulturwissenschaftliche Orientierung in der Gesprächsforschung“. In: Jäger, Ludwig u. a. (Hrsg.): Sprache – Kultur – Kommunikation / Language – Culture –

Communication. Ein internationales Handbuch zu Linguistik als Kulturwissenschaft / An International Handbook of Linguistics as Cultural Study. Berlin, New York: De Gruyter, 809–817. Search in Google Scholar

8. Weidemann, Doris (2007): „Wissenschaft und Forschung“. In: Straub, Jürgen; Weidemann, Arne; Weidemann, Doris (Hrsg.): Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz. Grundbegriffe – Theorien – Anwendungsfelder. Stuttgart: J. B. Metzler, 667–678. Search in Google Scholar.

Тези доповіді

Тема: «Sprachliche Kompetenz aus Sicht der psychologischen Diagnostik»

Методичні рекомендації до виконання практичних завдань:

Завдання 1. Ознайомлення з німецькомовною літературою за науковим напрямом.

Завдання 2. Підвищувати власний професійний рівень з німецької мови.

Завдання 3. Підготувати тези доповіді з проблеми дослідження за структурою.